

POLITICI EDUCAȚIONALE PENTRU ADULȚI II

SET DE INSTRUMENTE PENTRU SPECIALIȘTII DIN DOMENIU

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Comisiei Europene. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea care acordă finanțarea nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

Politica locală privind educația adulților II

Set de instrumente pentru practicienii locali

Setul de instrumente pentru practicienii locali este conceput pentru a sprijini **municipalitățile mici, educatorii și actorii comunitari** în transpunerea obiectivelor de sustenabilitate și a strategiilor de învățare în **acțiuni locale concrete și ușor de gestionat**. În timp ce manualul oferă îndrumări, principii și inspirație, setul de instrumente oferă **instrumente practice** care ajută practicienii să treacă de la intenție la implementare.

Setul de instrumente nu este un cadru rigid sau un model prescriptiv. În schimb, funcționează ca un **sistem de sprijin flexibil**, care poate fi adaptat la diferite realități, capacități și priorități locale. Fiecare instrument este intenționat ușor și modular, permițând utilizatorilor să le selecteze și să le combine în funcție de nevoile lor — fie că lansează o mică inițiativă pilot, consolidează activitățile existente sau integrează învățarea ecologică în strategiile locale.

Instrumentele sunt potrivite în special pentru contexte în care:

- Resursele și capacitatea personalului sunt limitate;
- Inițiativele de sustenabilitate sunt în fază incipientă sau fragmentate;
- Învățarea pe tot parcursul vieții are loc în **medii formale, non-formale și informale**;
- Colaborarea între municipalități, educatori, societatea civilă și cetățeni este esențială.

În conformitate cu abordarea LEAP 2, setul de instrumente sprijină **micro-învățarea privind competențele ecologice**, implicarea comunității și practica reflexivă. Acesta încurajează practicienii să înceapă cu pași mici, să învețe prin practică și să construiască progresiv inițiative mai structurate și mai durabile de-a lungul timpului.

În cele din urmă, setul de instrumente își propune să le ofere actorilor locali posibilitatea de a:

- Concepea inițiative relevante de învățare ecologică;
- Implicarea diverselor grupuri comunitare;
- Monitorizeze progresul și să reflecteze asupra impactului;
- Consolideze rolul educației ca motor al sustenabilității și incluziunii locale.

Structura setului de instrumente: 3 faze complementare

Pentru a reflecta ciclul de viață natural al unei inițiative locale de învățare, setul de instrumente este organizat în **trei faze complementare**: Planificare, Implicare și Implementare, precum și Monitorizare și Reflecție. Deși sunt prezentate într-o secvență logică, aceste faze nu sunt strict liniare. Practicienii pot trece de la una la alta pe măsură ce inițiativele evoluează.

1 – Planificare: De la idei la acțiuni structurate

Faza de planificare îi ajută pe practicieni să clarifice *de ce* este necesară o inițiativă, *cui* se adresează și *cum* poate fi implementată în mod realist în contextul local. Instrumentele din această fază susțin gândirea strategică fără a complica excesiv procesul, asigurându-se că inițiativele se bazează pe nevoile locale, resursele existente și obiective de învățare clare.

Această fază este deosebit de utilă atunci când:

- Se lansează o nouă inițiativă de învățare ecologică;
- Alinierea activităților la prioritățile sau strategiile locale;
- Se construiește o înțelegere comună între parteneri.

2 – Implicare și implementare: Activarea comunității și facilitarea învățării

Faza de implicare și implementare se concentrează pe **punerea în practică a învățării**. Instrumentele din această fază îi ajută pe practicieni să ajungă la cetățeni, să creeze experiențe de învățare incluzive și să organizeze activități de micro-învățare relevante, accesibile și motivante.

Această fază pune accentul pe:

- Sensibilizarea și participarea;
- Formate de învățare adaptate diferitelor tipuri de public;
- Interacțiunea, feedback-ul și învățarea prin practică.

Este deosebit de relevantă pentru practicienii care lucrează în medii non-formale sau informale, unde flexibilitatea și capacitatea de reacție sunt esențiale pentru o participare susținută.

3 – Monitorizare și reflecție: Învățarea din practică și consolidarea impactului

Faza de monitorizare și reflecție încurajează practicienii să privească dincolo de rezultatele imediate și să ia în considerare **ce s-a schimbat** ca urmare a acțiunilor lor. Instrumentele din această fază ajută la captarea participării, la reflectarea asupra rezultatelor învățării și la evaluarea alinierii cu competențele ecologice, fără a impune sisteme complexe de evaluare.

Această fază sprijină:

- Îmbunătățirea continuă;
- Responsabilitatea față de comunități și parteneri;
- Transferul de cunoștințe și extinderea bunelor practici.

Aceasta consolidează ideea că reflecția nu este o sarcină administrativă, ci o oportunitate de învățare pentru practicieni înșiși.

Prezentare generală a instrumentelor incluse

Setul de instrumente include **nouă instrumente practice**, grupate în funcție de cele trei faze descrise mai sus. Fiecare instrument poate fi utilizat independent sau în combinație cu altele.

Faza 1 – Instrumente de planificare

- **Instrumentul 1. Inițiativa locală de învățare ecologică – Model de proiect**
Sprijină practicienii în definirea scopului, a grupurilor țintă, a obiectivelor de învățare și a relevanței locale a unei inițiative de învățare ecologică.
- **Instrumentul 2. Foaie de lucru pentru cartografierea comunității**
Ajută la identificarea principalelor părți interesate, a spațiilor de învățare, a inițiativelor existente și a potențialelor parteneriate din cadrul comunității locale.
- **Instrumentul 3. Planificator de calendar și matrice de sarcini**
[Instrumentul 3 – document Excel](#)
Ajută la transformarea ideilor în acțiuni concrete prin clarificarea rolurilor, responsabilităților și termenelor.

Faza 2 – Instrumente de implicare și implementare

- **Instrumentul 4. Lista de verificare pentru implicarea participanților**
Oferă îndrumare practicienilor în planificarea strategiilor de sensibilizare, accesibilitate și incluziune pentru a maximiza participarea.
- **Instrumentul 5. Șabloane pentru sesiuni de micro-învățare**
Oferă o structură simplă pentru proiectarea și desfășurarea unor activități de învățare scurte și concentrate pe competențele ecologice.
- **Instrumentul 6. Instrumente de feedback și interacțiune**
Oferă formate gata de utilizare pentru colectarea feedback-ului participanților și încurajarea interacțiunii în timpul sau după activitățile de învățare.

Faza 3 – Instrumente de monitorizare și reflecție

- **Instrumentul 7. Formular de bază pentru urmărirea impactului**
Permite colectarea de date simple privind participarea, schimbările percepute și rezultatele imediate.
- **Instrumentul 8. Lista de verificare pentru alinierea GreenComp**
[Instrumentul 8 – document Excel](#)
Ajută practicienii să reflecteze asupra competențelor de sustenabilitate abordate prin activitățile lor.
- **Instrumentul 9. Jurnal de reflecție al facilitatorului**
Încurajează facilitatorii să documenteze lecțiile învățate, provocările întâmpinate și ideile de îmbunătățire.

Instrumentul 1:

Inițiativa locală de învățare ecologică – Șablon de proiectare

Inițiativa locală de învățare ecologică – Model de proiect este un instrument practic de planificare creat pentru a ajuta practicienii locali să transforme o idee inițială într-o inițiativă de învățare clară, realistă și semnificativă. În multe contexte locale, acțiunile de sustenabilitate încep cu o motivație puternică, dar lipsesc de structură, ceea ce poate face dificilă trecerea de la intenție la implementare. Acest model răspunde acestei provocări oferind o modalitate simplă de a organiza gândirea într-o etapă timpurie, fără a necesita expertiză tehnică sau abilități formale de redactare a proiectelor.

Instrumentul este potrivit în special pentru municipalitățile mici și mediile comunitare, unde timpul, capacitatea personalului și resursele sunt adesea limitate. Acesta îi ajută pe practicieni să clarifice ce doresc să realizeze, cui se adresează inițiativa și cum se leagă aceasta de realitatea locală. În loc să producă un plan complex, șablonul îi ajută pe utilizatori să se concentreze pe ceea ce este esențial, permițându-le să facă alegeri informate și să evite inițiativele prea ambițioase sau neclare.

Șablonul poate fi utilizat în diferite momente din ciclul de viață al unei inițiative de învățare. Este deosebit de util atunci când o idee încă prinde contur, dar poate fi aplicat și pentru a regândi, adapta sau consolida o activitate existentă. Poate fi completat individual, ca exercițiu de reflecție personală, sau în colaborare, ca parte a unei ședințe de planificare cu colegi, educatori sau parteneri comunitari. În ambele cazuri, servește ca punct de referință comun care susține dialogul și alinierea.

CONTEXT ȘI FUNDAMENTE STRATEGICE

Aceste prime secțiuni ajută utilizatorii să clarifice **de ce** există inițiativa, **cui se adresează** și **ce schimbare de învățare urmărește să genereze**, ancorând proiectul în realitatea locală și în obiectivele de sustenabilitate.

1. Raționament strategic și relevanță locală

Această secțiune solicită utilizatorilor să explice în mod clar **contextul și motivația** din spatele inițiativei. În loc să ofere o descriere generică, utilizatorii ar trebui să articuleze provocarea, oportunitatea sau prioritatea locală în materie de durabilitate care a declanșat ideea. Accentul se pune pe relevanța locală: referirile la nevoile comunității, strategiile locale, comportamentele observate sau problemele de mediu emergente sunt deosebit de valoroase. Această secțiune stabilește direcția generală și ajută la justificarea motivului pentru care o intervenție bazată pe învățare este adecvată.

Întrebări orientative:

1. Care este ideea centrală a acestei inițiative și cum se raportează aceasta la provocările sau oportunitățile de sustenabilitate din contextul dvs. local?
2. La ce nevoi, priorități sau obiective politice locale specifice răspunde această inițiativă?
3. De ce este această inițiativă oportună sau necesară în acest moment pentru comunitatea dumneavoastră?
4. Ce valoare adăugată aduce o abordare bazată pe învățare în comparație cu alte tipuri de acțiuni locale?

2. Grupuri țintă, incluziune și beneficiari

Această secțiune se concentrează asupra **destinatarilor inițiativei** și asupra modului în care este abordată incluziunea. Utilizatorii ar trebui să descrie grupurile-țintă principale în termeni concreți, luând în considerare factorii sociali, culturali, educaționali sau economici care pot influența participarea. O atenție deosebită ar trebui acordată grupurilor care sunt mai puțin susceptibile să se angajeze în învățarea formală și modului în care pot fi reduse barierele de acces. Utilizatorii sunt, de asemenea, invitați să reflecteze asupra beneficiarilor indirecti și asupra efectelor mai largi asupra comunității.

Întrebări orientative:

1. Care sunt grupurile-țintă principale și de ce sunt acestea relevante din punct de vedere strategic pentru această inițiativă?
2. Ce caracteristici, nevoi sau bariere (sociale, culturale, economice, educaționale) ar trebui luate în considerare atunci când se implică aceste grupuri?
3. Cum asigură inițiativa accesibilitatea și incluziunea, în special pentru grupurile mai puțin susceptibile de a se angaja în învățarea formală?
4. Ce alți actori sau membri ai comunității pot beneficia indirect și în ce moduri?

3. Obiective de învățare și competențe de sustenabilitate

Această secțiune invită utilizatorii să definească **ce se așteaptă ca participanții să învețe sau să dezvolte**. Obiectivele de învățare ar trebui să depășească simpla sensibilizare și să descrie schimbările dorite în ceea ce privește cunoștințele, abilitățile, atitudinile sau comportamentele legate de durabilitate. Obiectivele ar trebui să fie realiste, clar legate de practicile locale și adecvate la scara inițiativei. Deși referirea explicită la cadrele de competențe este opțională, utilizatorii sunt încurajați să gândească în termeni de competențe de durabilitate care susțin acțiuni informate și responsabile.

Întrebări orientative:

1. Ce cunoștințe, abilități, atitudini sau comportamente ar trebui să dezvolte participanții prin această inițiativă?
2. Care sunt competențele de sustenabilitate cele mai relevante de abordat și de ce?
3. Cum sunt legate obiectivele de învățare de practicile din viața reală sau de procesul decizional la nivel local?
4. Cum vor sprijini rezultatele învățării capacitatea participanților de a acționa mai durabil în viața de zi cu zi sau în rolurile lor profesionale?

ABORDAREA DE PROIECTARE ȘI IMPLEMENTARE

Aceste secțiuni se concentrează asupra **modului în care inițiativa va fi pusă în practică**, incluzând proiectarea procesului de învățare, parteneriatele și planificarea operațională.

4. Proiectarea procesului de învățare, metodologia și formatele

Această secțiune descrie **modul în care va avea loc procesul de învățare**. Utilizatorii ar trebui să prezinte formatele și metodele de învățare alese, explicând de ce sunt potrivite pentru grupurile țintă și obiective. Accentul se pune pe claritate și caracterul practic: modul în care inițiativa este structurată în timp, modul în care sunt implicați participanții și modul în care sunt încurajate interacțiunea și reflecția. Nu sunt necesare descrieri excesiv de tehnice.

Întrebări orientative:

1. Ce formate și metodologii de învățare sunt cele mai potrivite pentru grupurile țintă și obiective (de exemplu, micro-învățare, învățare experiențială, învățare între egali)?
2. Cum este structurată experiența de învățare în timp (o singură sesiune, o serie de activități, o abordare mixtă)?
3. Cum vor fi încurajate participarea, interacțiunea și reflecția în timpul procesului de învățare?
4. Ce spații fizice, digitale sau comunitare vor fi utilizate și de ce sunt acestea adecvate?

5. Activități cheie și plan de lucru

Această secțiune ajută utilizatorii să transpună proiectul de învățare în **acțiuni concrete**. Utilizatorii ar trebui să prezinte pe scurt principalele activități, etape sau faze ale inițiativei, oferind o imagine

clară a ceea ce se va întâmpla și când. Nivelul de detaliere ar trebui să rămână succint și flexibil, concentrându-se mai degrabă pe secvențialitate decât pe o planificare exhaustivă.

Întrebări orientative:

1. Care sunt principalele activități sau etape planificate în cadrul inițiativei?
2. În ce ordine vor avea loc aceste activități și în ce interval de timp?
3. Care activități sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor de învățare?
4. Cum rămâne planul de lucru propus realist, având în vedere capacitățile și constrângerile locale?

6. Părțile interesate, parteneriatele și guvernarea

Această secțiune susține reflecția asupra **mecanismelor de colaborare și coordonare**. Utilizatorii ar trebui să identifice părțile interesate cheie implicate în proiectare și implementare și să clarifice rolurile și responsabilitățile. Accentul ar trebui pus pe relațiile existente, rețelele locale și coordonarea practică, mai degrabă decât pe structurile formale de guvernare.

Întrebări orientative:

1. Care sunt părțile interesate sau organizațiile esențiale pentru proiectarea și implementarea acestei inițiative?
2. Ce roluri și responsabilități vor asuma diferiții actori pe parcursul procesului?
3. Cum se bazează inițiativa pe rețelele, inițiativele sau expertiza locală existentă?
4. Ce mecanisme de coordonare sau comunicare sunt necesare pentru a asigura o colaborare eficientă?

FEZABILITATE, IMPACT ȘI CONTINUITATE

Aceste secțiuni finale se concentrează pe **realism, rezultatele așteptate și orientarea către viitor**, ajutând utilizatorii să gândească dincolo de implementare, către învățare, impact și sustenabilitate.

7. Resurse, capacitate și fezabilitate

Această secțiune încurajează o evaluare realistă a **ceea ce este necesar pentru implementarea inițiativei**. Utilizatorii ar trebui să reflecteze asupra resurselor umane, materialelor, infrastructurii și aspectelor financiare, identificând în același timp constrângerile sau riscurile. Scopul este de a sprijini o planificare fezabilă, mai degrabă decât de a limita ambiția.

Întrebări orientative:

1. Ce resurse umane și competențe sunt necesare pentru a pune în aplicare inițiativa în mod eficient?
2. Ce resurse materiale, de infrastructură sau logistice sunt necesare?
3. Ce resurse financiare sunt disponibile sau necesare și cum vor fi asigurate?
4. Ce riscuri, constrângeri sau lacune de capacitate ar trebui anticipate și cum pot fi atenuate?

8. Rezultate, efecte și impact local preconizate

Această secțiune invită utilizatorii să descrie **cum arată succesul**. Utilizatorii ar trebui să facă distincția între rezultate imediate, rezultate pe termen scurt și impactul potențial mai larg, concentrându-se pe schimbări semnificative pentru participanți și comunitate. Indicatorii cantitativi nu sunt obligatorii; semnalele calitative ale schimbării sunt la fel de valoroase.

Întrebări orientative:

1. Ce rezultate concrete și rezultate pe termen scurt se așteaptă de la inițiativă?
2. Ce schimbări sunt anticipate în ceea ce privește conștientizarea, abilitățile, atitudinile sau comportamentele participanților?
3. Cum ar putea inițiativa să contribuie la o schimbare mai amplă la nivel comunitar sau instituțional?
4. Ce indicatori sau semnale ar sugera că inițiativa a avut un impact semnificativ?

9. Urmărirea, învățarea și sustenabilitatea pe termen lung

*Această secțiune finală încurajează utilizatorii să ia în considerare **continuitatea și învățarea în timp**. Utilizatorii ar trebui să reflecteze asupra modului în care vor fi capturate perspectivele, asupra modului în care învățarea va influența acțiunile viitoare și asupra modului în care inițiativa ar putea evolua sau se putea conecta la strategii pe termen lung. Acest lucru ajută la poziționarea inițiativei ca parte a unui proces de învățare continuu, mai degrabă decât ca o activitate punctuală.*

Întrebări orientative:

1. Cum vor fi colectate și documentate feedback-ul, reflecțiile sau dovezile de învățare?
2. Ce lecții se așteaptă să reiasă din implementarea acestei inițiative?
3. Cum ar putea inițiativa să fie îmbunătățită, replicată sau extinsă în viitor?
4. Cum poate inițiativa să contribuie la strategiile de sustenabilitate pe termen lung sau la procesele de învățare din comunitate?

Acest șablon este conceput pentru a sprijini o planificare reflexivă, structurată și fezabilă. Nu are scopul de a înlocui propunerile formale de proiect, ci de a ajuta practicienii să conceapă inițiative locale de învățare ecologică cu claritate, coerență și scop.

Instrumentul 2:

Foaie de lucru pentru cartografierea comunității

Instrumentul de cartografiere a puterii și intereselor părților interesate este un instrument reflexiv și vizual conceput pentru a ajuta practicienii locali să identifice, să analizeze și să prioritizeze părțile interesate implicate în sau afectate de o inițiativă locală de învățare ecologică. În loc să producă descrieri lungi, acest instrument încurajează utilizatorii să gândească strategic despre *cine contează*, *de ce* și *cum* ar trebui implicați diferiții actori.

În municipalitățile mici, inițiativele de sustenabilitate depind adesea mai puțin de structuri formale și mai mult de relații, influență, încredere și motivație. Acest instrument îi ajută pe practicieni să recunoască aceste dinamici și să ia decizii informate cu privire la unde să investească timp și energie. Este deosebit de util atunci când se lucrează cu mai mulți parteneri, resurse limitate sau interese comunitare diverse.

Instrumentul poate fi utilizat individual, dar este deosebit de eficient atunci când este completat în colaborare în cadrul ședințelor de planificare sau al atelierelor, deoarece stimulează discuțiile și înțelegerea comună.

Cum funcționează Matricea Putere-Interes?

Matricea este construită în jurul a două dimensiuni simple:

- **Nivelul de putere/influență:** capacitatea unei părți interesate de a influența deciziile, resursele, vizibilitatea sau rezultatele legate de inițiativă.
- **Nivelul de interes / implicare:** gradul în care o parte interesată este interesată, afectată sau motivată să se implice în inițiativă.

Prin poziționarea părților interesate pe aceste două axe, practicienii pot înțelege mai bine:

- care sunt actorii parteneri esențiali,
- care trebuie informați sau motivați,
- care pot necesita o gestionare atentă
- și care pot fi implicați într-o măsură mai redusă.

În contextul inițiativelor comunitare de învățare ecologică, **puterea** se referă la capacitatea unei părți interesate de a influența deciziile, resursele, vizibilitatea sau participarea. Această influență poate fi formală (de exemplu, autoritate politică, control bugetar) sau informală (de exemplu, încredere, reputație, leadership social). **Interesul** se referă la gradul în care o parte interesată este motivată, afectată de sau aliniată la obiectivele inițiativei. Matricea ajută practicienii să depășească listele generice de părți interesate și, în schimb, să prioritizeze relațiile în mod strategic, în special în medii în care timpul și capacitatea sunt limitate.

Putere ridicată – Interes scăzut	Putere mare – Interes mare
<p>Persoane influente strategice care trebuie menținute satisfăcute Acești actori au o influență semnificativă, dar s-ar putea să nu fie imediat interesați de inițiativă sau s-ar putea să o considere secundară față de prioritățile lor. Totuși, sprijinul (sau opoziția) lor poate fi decisiv. Aceștia ar trebui să fie implicați în:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● informarea, ● consultați în mod selectiv, ● implicat strategic, mai degrabă decât intens. <p>Exemple tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conducerea municipală nu este implicată direct în educație sau sustenabilitate ● Departamentele responsabile de buget ● Autorități sau agenții regionale ● Instituții influente cu priorități concurente <p>Interese și motivații tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Stabilitate politică sau vizibilitate ● Controlul bugetar și eficiența ● Evitarea riscurilor ● Alinierea la agende instituționale mai ample <p>Abordare strategică: Comunicare clară, evidențierea relevanței, minimizarea riscurilor percepute și demonstrarea valorii adăugate.</p>	<p>Parteneri cheie și co-promotori Părțile interesate din acest cadran au atât capacitatea de a influența rezultatele, cât și un interes puternic în succesul inițiativei. Acești actori sunt esențiali pentru direcția strategică, legitimitate și sustenabilitate. Aceștia ar trebui să fie implicați în:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● proiectarea comună, ● luarea deciziilor, ● implementare, ● și activitățile de monitorizare. <p>Exemple tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Departamentele municipale responsabile de educație, mediu sau durabilitate ● Centre de educație pentru adulți sau coordonatori de învățare pe tot parcursul vieții ● Autorități locale cu mandate explicite în materie de durabilitate ● Organizații puternice ale societății civile, cu acoperire și expertiză <p>Interese și motivații tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Promovarea strategiilor locale de durabilitate ● Consolidarea implicării comunității și a vizibilității ● Obținerea de rezultate concrete, aliniate la obiectivele de politică ● Construirea de infrastructuri de învățare pe termen lung <p>Abordare strategică: Implicare strânsă, împărtășirea responsabilității și menținerea unei comunicări continue.</p>
Putere redusă – Interes redus	Putere redusă – Interes ridicat
<p>Actori care trebuie monitorizați și informați în mod superficial Acești actori au o influență limitată și un interes limitat în inițiativă. Ei nu reprezintă o prioritate, dar nu ar trebui ignorați complet, deoarece poziția lor se poate schimba în timp. Aceștia ar trebui implicați în:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● monitorizarea, ● informarea lor atunci când este relevant, ● implicați numai dacă circumstanțele se schimbă. <p>Exemple tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Publicul larg care nu este vizat direct ● Organizații fără legătură cu sustenabilitatea sau învățarea ● Actori cu prezență sau relevanță limitată în comunitate <p>Interese și motivații tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Atitudine neutră sau pasivă ● Priorități concurente ● Relevanță percepută scăzută a învățării despre sustenabilitate <p>Abordare strategică: Menținerea unei comunicări ușoare și rămânerea deschisă la un angajament viitor.</p>	<p>Susținători, ambasadori și multiplicatori Părțile interesate din acest cadran sunt extrem de motivate și implicate, dar au o influență formală limitată. Ele sunt adesea esențiale pentru participare, sensibilizare și legitimitate la nivel comunitar. Aceștia ar trebui să fie implicate în:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● implicare activă, ● împuterniciți, ● recunoscuți și susținuți. <p>Exemple tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Profesori și educatori ● Voluntari comunitari ● ONG-uri locale sau grupuri de bază ● Asociații de cetățeni, grupuri de tineri, cluburi pentru seniori <p>Interese și motivații tipice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Angajament personal sau profesional față de sustenabilitate ● Dorința de a contribui la bunăstarea comunității ● Interesul pentru învățare și dezvoltarea competențelor ● Recunoaștere socială și sentimentul de apartenență <p>Abordare strategică: Împuternicirea, implicarea în implementare și valorificarea rețelelor lor pentru a amplifica impactul.</p>

1. Identificarea părților interesate

Această secțiune se concentrează pe identificarea tuturor părților interesate relevante legate de inițiativă. Utilizatorii ar trebui să gândească în sens larg, incluzând autoritățile publice, educatorii, organizațiile societății civile, grupurile informale, actorii privați și persoanele influente. În această etapă, accentul se pune pe incluziune, mai degrabă decât pe stabilirea priorităților.

Întrebări de reflecție:

1. Ce persoane, grupuri sau organizații sunt legate de sustenabilitate, învățare sau viața comunității în contextul dumneavoastră?
2. Cine ar putea influența sau ar putea fi afectat de această inițiativă, direct sau indirect?
3. Care actori reprezintă diferite sectoare (public, societate civilă, educație, afaceri)?
4. Există actori informali sau mai puțin vizibili care joacă un rol important la nivel local?

2. Evaluarea puterii părților interesate

Această secțiune invită utilizatorii să reflecteze asupra **nivelului de influență** pe care îl deține fiecare parte interesată. Puterea poate fi formală (autoritate decizională, finanțare) sau informală (încredere, vizibilitate, leadership, influență socială).

Întrebări de reflecție:

1. Care părți interesate au autoritate decizională sau control asupra resurselor?
2. Cine poate facilita, accelera sau bloca inițiativa?
3. Cine are o influență puternică asupra opiniei publice sau a participării?
4. Cât de vizibilă sau de recunoscută este această parte interesată în cadrul comunității?

Secțiunea 3. Evaluarea interesului părților interesate

Această secțiune se concentrează pe **gradul de interes sau motivație** pe care părțile interesate îl pot avea față de inițiativă. Interesul poate varia în funcție de relevanță, de beneficiile percepute sau de alinierea la misiunea lor.

Întrebări de reflecție:

1. Care părți interesate sunt deja interesate sau active în domeniul sustenabilității sau al învățării?
2. Cine ar putea beneficia direct de pe urma inițiativei?
3. Care părți interesate ar putea fi sceptice sau indiferente?
4. Cum s-ar putea schimba interesul în timp sau cu o comunicare mai bună?

4. Cartografierea matricei putere-interes

Aceasta este componenta vizuală principală a instrumentului. Părțile interesate sunt plasate într-unul dintre cele patru cadrane, pe baza nivelului evaluat de putere și interes. **Cadranele:**

- **Putere ridicată – Interes ridicat:** parteneri-cheie care trebuie implicați îndeaproape și continuu
- **Putere ridicată – Interes scăzut:** părți interesate pe care trebuie să le menținem satisfăcute și implicate strategic
- **Putere redusă – Interes ridicat:** susținători și ambasadori care trebuie implicați și împuterniciți
- **Putere redusă – Interes redus:** părți interesate care trebuie monitorizate cu efort minim

Întrebări de reflecție:

1. Unde se încadrează fiecare parte interesată în matrice?
2. Există plasări surprinzătoare sau dezacorduri între parteneri?

3. Care părți interesate sunt cele mai importante pentru succes?
4. Ce relații necesită o gestionare atentă?

5. Strategii de implicare și comunicare

Această secțiune ajută la transpunerea matricei în **opțiuni practice de implicare**. Utilizatorii ar trebui să reflecteze asupra modului în care ar trebui abordați, informați sau implicați diferiții actori.

Întrebări de reflecție:

1. Cum ar trebui să implicați părțile interesate din fiecare cadran?
2. Cine ar trebui să fie implicat activ în proiectarea comună sau în implementare?
3. Cine trebuie informat sau consultat în principal?
4. Cum pot evolua strategiile de implicare în timp?

6. Riscuri, oportunități și dinamica puterii

Această secțiune susține o reflecție mai profundă asupra **potențialelor tensiuni, riscuri sau oportunități** care decurg din relațiile cu părțile interesate.

Întrebări de reflecție:

1. Există dezechilibre de putere care ar putea afecta colaborarea?
2. Care dintre părțile interesate ar putea crea rezistență sau conflicte?
3. Unde există oportunități de a construi noi alianțe?
4. Cum pot fi consolidate încrederea și transparența?

7. Concluzii cheie din exercițiul de cartografiere

Această secțiune permite utilizatorilor să rezume ceea ce au învățat prin procesul de cartografiere și să surprindă reflecțiile comune.

Întrebări de reflecție:

1. Care sunt cele mai importante concluzii ale acestui exercițiu?
2. Care părți interesate ar trebui să fie prioritare în viitor?
3. Ce ipoteze au fost contestate?
4. Cum influențează această cartografiere deciziile dumneavoastră de planificare?

8. Implicații pentru proiectarea inițiativei

Această secțiune face legătura între analiza părților interesate și proiectarea și livrarea proiectului.

Întrebări de reflecție:

1. Cum ar trebui să se adapteze proiectarea inițiativei în funcție de dinamica părților interesate?
2. Ce sprijin sau aprobări sunt esențiale înainte de implementare?
3. Cum pot fi concepute activitățile de învățare pentru a spori gradul de acceptare?
4. Ce lacune în ceea ce privește implicarea trebuie abordate?

9. Revizuire și actualizare

Această secțiune finală consolidează ideea că dinamica părților interesate evoluează în timp.

Întrebări de reflecție:

1. Când ar trebui revizuită sau actualizată această matrice?
2. Ce schimbări de putere sau de interes ar putea apărea?
3. Cine este responsabil pentru menținerea acestei imagini de ansamblu?
4. Cum pot actualizările să contribuie la învățarea și implicarea continuă?

*Acest instrument este destinat utilizării vizuale și colaborative. Funcționează cel mai bine atunci când părțile interesate sunt discutate deschis și când sunt încurajate perspective diferite. Matricea ar trebui revizuită pe măsură ce relațiile, interesele și contextele evoluează. Pentru a sprijini partenerii în evaluarea **nivelurilor de interes**, următoarele categorii pot fi puncte de referință utile:*

- **Interesul pentru politici și guvernare:** alinierea la strategiile sau mandatele locale
- **Interesul educațional:** relevanța pentru obiectivele de învățare, formare sau consolidare a capacităților
- **Interesul pentru mediu:** angajamentul față de durabilitate sau acțiunile climatice
- **Interes social:** coeziune comunitară, incluziune, bunăstare
- **Interes economic:** reducerea costurilor, locuri de muncă ecologice, dezvoltare locală
- **Interesul legat de reputație:** vizibilitate, imagine publică, recunoaștere
- **Interes operațional:** acces la resurse, infrastructură sau rețele

Instrumentul 4:

Lista de verificare a implicării participanților

Implicarea participanților este o condiție esențială pentru o învățare eficientă, în special în educația comunitară, pentru adulți și orientată spre durabilitate. Implicarea influențează nu numai prezența și participarea, ci și motivația, profunzimea învățării și probabilitatea ca ceea ce s-a învățat să fie aplicat dincolo de sala de clasă sau de cadrul de formare.

Lista de verificare privind implicarea participanților este concepută pentru a ajuta profesorii, educatorii și facilitatorii să planifice în mod conștient implicarea, să o monitorizeze pe parcursul desfășurării activității și să reflecteze asupra ei ulterior. În loc să trateze implicarea ca pe ceva care „se întâmplă sau nu se întâmplă”, acest instrument îi încurajează pe utilizatori să considere implicarea ca pe un ansamblu de condiții care pot fi proiectate, susținute și îmbunătățite.

Instrumentul 4 completează celelalte instrumente din manual, concentrându-se pe perspectiva facilitatorului. În timp ce instrumentele de feedback și de evaluare a impactului surprind opiniile cursanților, această listă de verificare îi ajută pe profesori să reflecteze asupra:

- dacă au existat condiții care să favorizeze implicarea,
- modul în care participanții au răspuns la oportunitățile de învățare,
- și ce ajustări ar putea fi necesare în activitățile viitoare.

Lista de verificare poate fi utilizată în diferite momente:

- **înainte** de o activitate, ca instrument de planificare și autoevaluare;
- **în timpul** desfășurării, ca referință rapidă mentală sau scrisă;
- **după** o activitate, ca instrument de evaluare reflexivă.

Este concepută în mod intenționat să fie simplă și flexibilă. Nu toate elementele vor fi la fel de relevante în fiecare context, iar utilizatorii sunt încurajați să adapteze lista de verificare la amploarea, formatul și grupul țintă al inițiativei lor de învățare.

Cum se utilizează lista de verificare și grila de evaluare

Pentru fiecare element al listei de verificare, profesorii pot evalua măsura în care condiția a fost îndeplinită folosind următoarea **scală simplă de evaluare**:

Nivel de evaluare	Semnificație
Cu siguranță	Condiția a fost îndeplinită în mod clar și a susținut în mod pozitiv implicarea
Suficient	Condiția a fost îndeplinită parțial, existând posibilități de îmbunătățire
Nu suficient	Condiția a fost abordată slab sau aplicată în mod inconsecvent
Deloc	Condiția nu a fost abordată

Profesorii pot adăuga opțional **note scurte sau exemple** pentru a susține reflecția.

A. Implicare înainte de activitatea de învățare – Crearea motivației, clarității și accesului

Condiția de implicare	Cu siguranță	Suficient	Nu este suficient	Deloc
Scopul și relevanța au fost comunicate clar , ajutând participanții să înțeleagă de ce activitatea este importantă pentru ei personal sau profesional	☐	☐	☐	☐
Grupurile țintă au fost identificate și abordate în mod clar , comunicarea fiind adaptată profilurilor, nevoilor și așteptărilor acestora	☐	☐	☐	☐
Barierile practice în calea participării au fost reduse la minimum , inclusiv cele legate de program, locație, limbă, accesibilitate și acces digital	☐	☐	☐	☐
Așteptările au fost realiste și transparente , inclusiv obiectivele de învățare, formatul și nivelul de implicare necesar	☐	☐	☐	☐
S-a stabilit de la început un ton primitor și care inspira încredere , încurajând participanții să se simtă confortabil să se alăture	☐	☐	☐	☐
Informațiile au fost comunicate într-un limbaj clar și accesibil , evitându-se jargonul inutil sau presupunerile	☐	☐	☐	☐
Participanții au fost informați în prealabil despre modul în care pot contribui activ , nu doar să participe	☐	☐	☐	☐
Detaliile logistice au fost comunicate în timp util și într-o manieră organizată , reducând incertitudinea sau confuzia	☐	☐	☐	☐
Motivațiile și potențialele preocupări ale participanților au fost anticipate , pe baza cunoștințelor anterioare despre grup	☐	☐	☐	☐
Contactul inițial a creat așteptări pozitive , stimulând curiozitatea și dorința de implicare	☐	☐	☐	☐

B. Implicarea în timpul activității de învățare – Stimularea participării, interacțiunii și incluziunii

Condiția de implicare	Cu siguranță	Suficient	Nu suficient	Deloc
S-a creat un mediu de învățare sigur și incluziv , în care participanții s-au simțit respectați și ascultați	☐	☐	☐	☐
Activitățile de învățare au încurajat participarea activă , mai degrabă decât ascultarea pasivă	☐	☐	☐	☐
Au fost luate în considerare diferite stiluri și nevoi de învățare , prin metode și ritmuri variate	☐	☐	☐	☐
Facilitare care a susținut dialogul și schimbul de idei , nu doar transmiterea de conținut	☐	☐	☐	☐
Experiențele și cunoștințele existente ale participanților au fost valorizate , nu tratate ca fiind secundare față de contribuția experților	☐	☐	☐	☐
Participanții au fost încurajați să pună întrebări și să-și exprime îndoielile , fără teama de a fi judecați	☐	☐	☐	☐
Dinamica grupului a fost gestionată în mod activ , asigurând o participare echilibrată și incluziune	☐	☐	☐	☐
Conținutul de învățare a fost clar legat de contexte din viața reală , făcându-l semnificativ și concret	☐	☐	☐	☐
Ritmul activității a fost adecvat , oferind timp pentru reflecție și interacțiune	☐	☐	☐	☐
Facilitatorii au rămas atenți și receptivi la reacțiile participanților , adaptându-se atunci când a fost necesar	☐	☐	☐	☐

C. Implicare după activitatea de învățare – *Susținerea continuității, a asumării responsabilității și a urmăririi*

Condiția de implicare	Cu siguranță	Suficient	Nu este suficient	Deloc
Au fost oferite oportunități de reflecție, permițând participanților să proceseze învățarea în mod semnificativ	☐	☐	☐	☐
Feedback-ul participanților a fost colectat în mod activ, nu doar solicitat pasiv	☐	☐	☐	☐
Oportunitățile de urmărire sau pașii următori au fost comunicate clar, chiar dacă erau opționale	☐	☐	☐	☐
Participanții au fost încurajați să aplice cunoștințele dobândite în contexte din viața reală, cu exemple concrete sau sugestii	☐	☐	☐	☐
Participanții au simțit că contribuția lor a contat și că opiniile lor au fost luate în considerare	☐	☐	☐	☐
Rezultatele învățării au fost rezumate sau revizuite, consolidând mesajele cheie	☐	☐	☐	☐
Participanții au fost încurajați să continue să învețe independent sau în grup, după încheierea activității	☐	☐	☐	☐
Au fost evidențiate legăturile cu inițiative mai ample sau acțiuni comunitare, acolo unde era relevant	☐	☐	☐	☐
Participanții au fost invitați să rămână în legătură sau să se informeze, dacă doreau	☐	☐	☐	☐
S-a oferit un sentiment de finalitate, ajutând participanții să recunoască ceea ce au realizat	☐	☐	☐	☐

D. Reflecție și ajustare – Utilizarea informațiilor privind implicarea pentru a îmbunătăți practica

Starea de implicare	Cu siguranță	Suficient	Nu suficient	Deloc
Nivelurile de implicare au fost analizate sistematic după activitate, nu doar intuitiv	☐	☐	☐	☐
Au fost analizate diferențele de implicare între profilurile participanților, luând în considerare cauzele posibile	☐	☐	☐	☐
Provocările legate de implicare au fost documentate în mod clar, în loc să fie uitate	☐	☐	☐	☐
Feedback-ul și informațiile privind implicarea au fost discutate cu colegii sau partenerii, atunci când a fost cazul	☐	☐	☐	☐
Au fost identificate ajustări concrete pentru activitățile viitoare, pe baza dovezilor	☐	☐	☐	☐
Practicile de facilitare au fost analizate critic, fără a fi considerate de la sine înțelese	☐	☐	☐	☐
S-a alocat timp și spațiu pentru reflecție, în ciuda presiunilor operaționale	☐	☐	☐	☐
Informațiile privind implicarea au stat la baza deciziilor viitoare de proiectare, nu doar a documentației	☐	☐	☐	☐
Lecțiile învățate au fost înregistrate pentru referințe viitoare, susținând memoria instituțională	☐	☐	☐	☐
Reflecția asupra implicării a contribuit la învățarea profesională, nu doar la evaluarea activității	☐	☐	☐	☐

Această listă de verificare are scopul de a sprijini practica reflexivă și îmbunătățirea continuă. Utilizatorii sunt încurajați să se concentreze pe tipare și priorități, mai degrabă decât pe scoruri individuale.

Instrumentul 5:

Model de programă de formare bazată pe micro-certificări

Termenul „micro-credențială” este utilizat în mod liber în acest text. Acesta nu respectă strict Recomandarea UE privind micro-credențialele. Cu toate acestea, procesul descris poate fi cu siguranță o sursă de inspirație în proiectarea unui program de formare.

Elaborarea unui curriculum de formare este, de obicei, un proces clar, intenționat și structurat. În contextele locale și comunitare, inițiativele de învățare sunt adesea dezvoltate rapid și pragmatic, ceea ce poate duce la experiențe valoroase, dar și la oferte de învățare fragmentate sau greu de articulat. Acest instrument răspunde acestei provocări, ajutând practicienii să dea formă, coerență și vizibilitate activităților lor de formare, fără a compromite flexibilitatea.

Scopul acestui instrument este de a ghida utilizatorii printr-o serie de pași practici de proiectare care transformă o idee de învățare legată de sustenabilitate într-o micro-certificare coerentă, structurată și ușor de recunoscut. Lucrând pas cu pas, utilizatorii sunt ajutați să clarifice despre ce este vorba în procesul de învățare, ce se așteaptă ca elevii să dobândească și cum este organizată învățarea în module și unități semnificative. Acest proces contribuie la asigurarea faptului că activitățile de micro-învățare nu sunt evenimente izolate, ci fac parte dintr-un parcurs de învățare clar, care poate fi comunicat, livrat și, eventual, recunoscut.

În loc să abordeze șablonul ca pe un formular care trebuie completat dintr-o dată, utilizatorii sunt încurajați să urmeze pașii de mai jos într-o ordine logică, permițând ca deciziile luate într-o etapă să informeze și să consolideze următoarea. Fiecare pas se bazează pe cel anterior și contribuie la asigurarea coerenței între scopul învățării, obiectivele de învățare, rezultatele învățării și structura curriculumului. Utilizatorii pot reveni la pașii anteriori pe măsură ce gândirea lor evoluează, dar secvența generală oferă o foaie de parcurs fiabilă pentru proiectarea unei formări bazate pe micro-certificări, care este atât riguroasă, cât și ancorată în contextul local.

1. Definirea identității și scopului micro-credențialei

Înainte de a proiecta conținutul, este important să se definească clar **ce este această micro-credențială și de ce există**.

Acest pas îi ajută pe utilizatori să concentreze oferta de învățare, să evite subiectele prea vaste și să asigure relevanța locală. O identitate clară face micro-certificarea mai ușor de comunicat cursanților, partenerilor și părților interesate.

Întrebări orientative:

- *Care este ideea centrală din spatele acestei micro-credențiale și cum ați descrie-o în termeni simpli și accesibili?*
- *Ce temă, provocare sau oportunitate legată de sustenabilitate abordează aceasta?*
- *Pentru cine este concepută în primul rând această micro-credențială și de ce?*
- *Ce face ca această ofertă de învățare să fie relevantă sau valoroasă în contextul dvs. local?*

2. Clarificarea intențiilor de învățare

Odată ce identitatea este clară, utilizatorii ar trebui să articuleze **ce urmărește să realizeze formarea în ansamblu**.

Obiectivele de învățare descriu scopul micro-certificării din perspectiva organizatorului sau furnizorului și ghidează toate alegerile de proiectare ulterioare.

Întrebări orientative:

- *Care este scopul general al acestei micro-certificări?*
- *Ce doriți ca cursanții să obțină prin finalizarea acesteia?*
- *Cum contribuie această formare la dezvoltarea competențelor ecologice sau a competențelor în domeniul durabilității?*
- *La ce nevoi din viața reală, profesionale sau comunitare urmărește să răspundă?*

3. Definirea rezultatelor învățării: Cunoștințe

Rezultatele învățării transformă intențiile în **așteptări concrete pentru cursanți**.

Acest pas se concentrează pe cunoștințele pe care cursanții ar trebui să le dobândească, contribuind la asigurarea faptului că învățarea este semnificativă și relevantă, mai degrabă decât abstractă.

Întrebări orientative:

- *Ce concepte, principii sau informații cheie ar trebui să înțeleagă cursanții până la finalul micro-certificării?*
- *Ce cunoștințe legate de sustenabilitate sunt esențiale pentru acest subiect?*
- *Cum se leagă aceste cunoștințe de practicile cotidiene sau de realitățile locale?*
- *Cum ar putea cursanții să demonstreze că au dobândit aceste cunoștințe?*

4. Definirea rezultatelor învățării: Competențe

În educația pentru sustenabilitate, cunoașterea nu este suficientă; cursanții trebuie să fie capabili să **aplice ceea ce au învățat**.

Acest pas se concentrează pe abilitățile practice care susțin acțiuni informate și responsabile.

Întrebări orientative:

- *Ce competențe sau abilități practice ar trebui să-și dezvolte cursanții prin această micro-certificare?*

- *Ce acțiuni, sarcini sau decizii ar trebui cursanții să poată desfășura mai eficient?*
- *Cum susțin aceste competențe comportamentele sau practicile durabile?*
- *În ce contexte personale, profesionale sau comunitare pot fi aplicate aceste abilități?*

5. Definirea rezultatelor învățării: atitudini

Învățarea despre durabilitate vizează, de asemenea, influențarea **valorilor, mentalităților și dispozițiilor**.

Acest pas îi ajută pe utilizatori să articuleze rezultate atitudinale realiste care susțin schimbarea comportamentală pe termen lung.

Întrebări orientative:

- *Ce atitudini, valori sau mentalități ar trebui să contribuie la promovarea acestei micro-certificări?*
- *Cum ar trebui să evolueze percepțiile cursanților cu privire la sustenabilitate sau responsabilitate?*
- *Ce sentiment de autonomie sau de împuternicire doriți ca cursanții să dezvolte?*
- *Cum ar putea aceste atitudini să influențeze alegerile sau comportamentele viitoare?*

6. Structurarea curriculumului în module

Odată definite rezultatele învățării, utilizatorii pot decide acum **cum este organizat procesul de învățare**.

Structurarea curriculumului în module ajută la crearea de claritate, progresie și echilibru, în special în contextele de micro-învățare.

Întrebări orientative:

- *Câte module sunt necesare pentru a acoperi eficient rezultatele învățării?*
- *Care este tema centrală a fiecărui modul?*
- *Cum se relaționează modulele între ele și cum asigură progresul?*
- *Cât timp sau efort este necesar pentru fiecare modul?*

7. Împărțirea modulelor în unități de formare

Modulele sunt apoi împărțite în **unități de formare**, care reprezintă cele mai mici componente coerente de învățare.

Acest pas sprijină planificarea și desfășurarea practică.

Întrebări orientative:

- *Câte unități de formare include fiecare modul?*
- *Care este obiectivul specific al fiecărei unități de formare?*
- *Ce rezultate ale învățării sunt abordate în fiecare unitate?*
- *Ce formate sau abordări sunt cele mai potrivite pentru predarea fiecărei unități?*

8. Selectarea activităților și metodelor de învățare

Această etapă se concentrează asupra **modului în care va avea loc învățarea în practică**.

Utilizatorii ar trebui să selecteze metode adecvate pentru cursanții adulți, contextele locale și temele legate de durabilitate, încurajând în același timp participarea activă.

Întrebări orientative:

- *Ce tipuri de activități de învățare susțin cel mai bine rezultatele de învățare dorite?*
- *Cum vor fi implicați activ cursanții în procesul de învățare?*

- Cum sunt integrate exemplele locale, situațiile din viața reală sau sarcinile practice?
- Cum susțin metodele alese implicarea și reflecția?

9. Definirea evaluării și a dovezilor de învățare

Micro-certificările necesită claritate cu privire la **modul în care se demonstrează realizările de învățare**, chiar și atunci când evaluarea este informală.

Acest pas contribuie la asigurarea transparenței și credibilității.

Întrebări orientative:

- Cum vor demonstra cursanții atingerea rezultatelor învățării?
- Ce tipuri de dovezi vor fi colectate (de exemplu, sarcini, reflecții, proiecte)?
- În ce măsură evaluarea este proporțională cu dimensiunea și domeniul de aplicare al micro-certificării?
- Cine este responsabil pentru validarea sau recunoașterea realizărilor de învățare?

10. Clarificarea recunoașterii și utilizării micro-certificării

Această etapă încurajează utilizatorii să se gândească la **ce înseamnă finalizarea** pentru cursanți și la modul în care micro-certificatul poate fi utilizat sau comunicat dincolo de cadrul cursului de formare propriu-zis.

Întrebări orientative:

- Ce reprezintă finalizarea cu succes a acestei micro-credențiale?
- Cum pot cursanții să comunice sau să utilizeze această realizare?
- Micro-certificarea este legată de continuarea învățării, de inițiative comunitare sau de dezvoltarea profesională?
- Cum va fi documentată sau eliberată micro-certificarea?

11. Planificarea revizuirii și îmbunătățirii continue

În cele din urmă, utilizatorii sunt încurajați să privească micro-certificarea ca pe o **ofertă de învățare dinamică**, care poate evolua în timp.

Reflecția și feedback-ul ajută la menținerea relevanței și a calității.

Întrebări orientative:

- Cum vor fi colectate și analizate feedback-urile din partea cursanților?
- Ce indicatori sugerează că micro-certificarea este eficientă și relevantă?
- Cum ar putea fi adaptat sau îmbunătățit curriculumul în timp?
- Cine este responsabil de revizuirea și actualizarea micro-certificării?

Reflecție finală pentru utilizatori

Înainte de finalizarea curriculumului, utilizatorii ar putea dori să reflecteze asupra micro-certificării în ansamblu:

- Structura pare coerentă și echilibrată?
- Sunt rezultatele învățării realiste, având în vedere durata și domeniul de aplicare?
- Ce ar putea fi simplificat, clarificat sau consolidat?

Instrumentul 6:

Instrumente de feedback și interacțiune

Feedback-ul și interacțiunea nu sunt doar mecanisme de evaluare, ci și momente de învățare în sine. În educația orientată spre sustenabilitate și bazată pe comunitate, învățarea este profund legată de reflecție, dialog și crearea în comun a sensului. Instrumentul 6 este conceput pentru a ajuta educatorii și facilitatorii să creeze spații structurate pentru reflecție, colectând în același timp informații care pot fi utilizate pentru a îmbunătăți proiectarea procesului de învățare, abordările de facilitare și inițiativele viitoare.

Acest instrument are o dublă funcție. Pe de o parte, sprijină colectarea de feedback într-un mod sistematic, dar proporțional, aliniat la micro-învățare și la formatele de formare de scurtă durată. Pe de altă parte, încurajează activ interacțiunea și discuția, ajutând participanții și educatorii să-și articuleze experiențele, să pună la încercare presupunerile și să conecteze învățarea la contexte din viața reală.

Șabloanele incluse în Instrumentul 6 sunt intenționat gata de utilizare, adaptabile atât la mediile digitale, cât și la cele față în față, și potrivite atât pentru reflecția individuală, cât și pentru discuțiile de grup.

Acestea pot fi aplicate:

- imediat după o sesiune de învățare,
- la sfârșitul unui modul sau al unei micro-certificări,
- sau ca parte a unei sesiuni de debriefing facilitat sau a unui schimb de experiență între colegi.

Sunt furnizate două șabloane complementare:

1. **Formularul de feedback și interacțiune al participantului**, conceput pentru cursanți;
2. **Formularul de feedback și reflecție între colegi**, conceput pentru profesori, formatori și educatori.

Ambele șabloane combină întrebări închise, care ajută la identificarea tiparelor și tendințelor, și întrebări deschise, care favorizează o reflecție și un dialog mai profunde. Pentru fiecare întrebare deschisă, sunt incluse îndrumări de facilitare pentru a ajuta educatorii să ghideze discuția în mod armonios și incluziv.

Modelul 6.1 – Formular de feedback și interacțiune pentru participanți

(Pentru cursanți/participanți)

Acest șablon sprijină reflecția asupra experienței de învățare, relevanței, implicării și aplicării. Poate fi utilizat individual sau ca bază pentru o discuție scurtă, facilitată.

	Nu sunt de acord	Neutru	De acord
Activitatea de învățare a fost clară și bine structurată.	☐	☐	☐
Subiectele abordate au fost relevante pentru viața mea de zi cu zi sau pentru activitatea mea profesională.	☐	☐	☐
Metodele de învățare utilizate m-au ajutat să rămân implicat.	☐	☐	☐
Mă simt mai încrezător în înțelegerea subiectului abordat.	☐	☐	☐
Aș recomanda această activitate de învățare altora	☐	☐	☐

Întrebări deschise (cu îndrumări de facilitare)

Care a fost pentru tine partea cea mai utilă sau semnificativă a acestei activități de învățare?

- A existat un moment, un exemplu sau o activitate care ți-a rămas în minte?
- A existat ceva care s-a legat în mod special de experiența ta personală sau profesională?
- Ce crezi că îți va rămâne cel mai mult în memorie din această sesiune?

A fost ceva ce ți s-a părut neclar, dificil sau mai puțin relevant?

- Au existat concepte sau termeni care necesită explicații suplimentare?
- Ați simțit că vreo parte a fost prea abstractă sau deconectată de realitate?
- Ce ar fi putut contribui la clarificarea acestei părți sau la sporirea interesului pentru ea?

Cum credeți că ați putea aplica ceea ce ați învățat în viața de zi cu zi sau în comunitate?

- Vă puteți gândi la o situație concretă în care aceste cunoștințe ar putea fi utile?
- Ce mică schimbare ați putea încerca în mod realist pe termen scurt?
- Cine altcineva ar putea beneficia de această învățare dacă ați împărtăși-o?

Ce ați schimba sau îmbunătăți în această activitate de învățare?

- Ai modifica conținutul, formatul sau momentul desfășurării?
- A fost ceva de care ai fi dorit mai mult sau mai puțin?
- Cum ar putea această activitate să se potrivească mai bine nevoilor sau așteptărilor dumneavoastră?

Există vreun subiect sau vreo întrebare pe care ați dori să o aprofundați?

- Despre ce aspect conex ați dori să aflați mai multe?
- Există vreo abilitate practică de care simțiți că aveți nevoie în continuare?
- Ați prefera să aprofundați acest subiect sau să abordați unul nou?

Modelul 6.2 – Formular de feedback și reflecție între colegi

(Pentru profesori, educatori, formatori sau facilitatori)

Acest șablon sprijină **dialogul profesional, învățarea între colegi și practica reflexivă**. Poate fi utilizat după desfășurarea în comun, observarea sau proiectarea colaborativă a activităților de învățare.

	Nu sunt de acord	Neutru	De acord
Obiectivele de învățare au fost clar definite și înțelese.	☐	☐	☐
Activitățile de învățare au fost aliniate la rezultatele învățării.	☐	☐	☐
Metodele de facilitare au încurajat participarea activă.	☐	☐	☐
Conținutul de învățare a fost adecvat pentru grupul țintă.	☐	☐	☐
Conceptele au fost abordate într-un mod semnificativ și practic.	☐	☐	☐

Întrebări deschise (cu îndrumări de facilitare)

Ce aspecte ale activității de învățare au funcționat deosebit de bine?

- Care elemente au contribuit cel mai mult la implicarea cursanților?
- Au existat metode sau momente specifice care au fost deosebit de eficiente?
- Ce ați păstra neschimbat în sesiunile viitoare?

Ce provocări sau constrângeri au apărut în timpul desfășurării activității?

- Au existat provocări legate de timp, resurse sau grup?
- Au apărut probleme neașteptate?
- Cum au fost abordate aceste provocări în practică?

Cum au reacționat cursanții la metodele de învățare utilizate?

- Care activități au generat cea mai mare interacțiune sau discuție?
- Unde a părut să scadă implicarea și de ce?
- Cum au reacționat diferitele tipuri de cursanți?

Ce concluzii a generat această experiență pentru propria ta practică didactică?

- Această activitate ți-a confirmat sau ți-a pus la încercare ipotezele ca educator?
- Ați descoperit o nouă abordare sau metodă pe care ați putea-o reutiliza?
- Cum a influențat această experiență viziunea dumneavoastră asupra predării temelor legate de sustenabilitate?

Ce sugestii ați oferi pentru îmbunătățirea sau adaptarea acestei activități în viitor?

- Ce mici ajustări ar putea spori impactul?
- Cum ar putea fi adaptată această activitate pentru un public sau un context diferit?
- Ce sprijin sau resurse ar îmbunătăți desfășurarea activității în viitor?

Îndrumări practice pentru facilitatori (casetă opțională)

- Întrebările deschise pot fi discutate în grupuri mici sau în plen.
- Se pot folosi îndemnuri în mod selectiv, în funcție de timp și de dinamica grupului.
- Tăcerea este acceptabilă – acordați participanților timp să reflecteze înainte de a interveni.
- Discuțiile de feedback ar trebui să fie încadrate ca **oportunități de învățare**, nu ca evaluări ale indivizilor.

Instrumentul 7: Formular de bază pentru urmărirea impactului

Urmărirea impactului este un pas esențial pentru a înțelege dacă inițiativele de învățare conduc la o schimbare semnificativă și durabilă, dincolo de satisfacția sau implicarea imediată. În timp ce **Instrumentul 6 (Instrumente de feedback și interacțiune)** se concentrează pe percepțiile și experiențele participanților în timpul sau imediat după activitățile de învățare, **Instrumentul 7** invită la o evaluare mai reflexivă a ceea ce s-a schimbat ca urmare a învățării.

În contextul inițiativelor comunitare, orientate spre sustenabilitate și de micro-învățare, impactul apare adesea treptat. Acesta poate fi vizibil prin:

- o mai mare conștientizare sau înțelegere,
- o mai mare încredere în acțiune sau a vorbi,
- schimbări de atitudine sau de valori,
- schimbări comportamentale mici, dar concrete,
- sau noi forme de implicare în cadrul comunității.

Instrumentul 7 este conceput pentru a ajuta practicienii să identifice aceste semne timpurii și emergente ale impactului într-un mod structurat, dar realist. Acesta nu are ca scop măsurarea impactului social pe termen lung sau generarea de date de evaluare oficiale. În schimb, susține monitorizarea orientată spre învățare, ajutând educatorii și organizatorii să analizeze dacă obiectivele de învățare sunt îndeplinite și cum pot fi consolidate inițiativele în timp.

Acest instrument se bazează direct pe:

- feedback-ul colectat prin **Instrumentul 6**,
- dovezile generate în timpul activităților de învățare (sarcini, discuții, reflecții),
- observațiile făcute de educatori, formatori și facilitatori.

Sunt furnizate două versiuni complementare pentru a surprinde impactul din **ambele perspective**:

- **perspectiva cursantului** (schimbare auto-raportată),
- **perspectiva educatorului** (schimbarea observată și dedusă).

Utilizate împreună, aceste perspective oferă o **imagine echilibrată și credibilă a impactului învățării**, potrivită pentru învățarea internă, adaptare și planificarea sustenabilității.

Instrumentul 7.1 – Formular de urmărire a impactului asupra cursantului/studentului

Acest formular se completează, în mod ideal, **la o perioadă de timp după activitatea de învățare** (de exemplu, una până la trei săptămâni mai târziu), permițând cursanților să reflecteze asupra modului în care învățarea le-a influențat gândirea, încrederea sau acțiunile.

	Deloc	Într-o măsură foarte mică	Într-o măsură mare	Într-o măsură excelentă
Înțelegerea mea asupra temei sustenabilității a crescut ca urmare a acestui proces de învățare.	☐	☐	☐	☐
Mă simt mai încrezător să-mi exprim opiniile cu privire la problemele legate de sustenabilitate.	☐	☐	☐	☐
Sunt mai conștient de modul în care problemele legate de sustenabilitate se raportează la propria mea viață sau la comunitatea mea.	☐	☐	☐	☐
Acest proces de învățare mi-a influențat modul în care privesc alegerile sau comportamentele de zi cu zi.	☐	☐	☐	☐
Mă simt mai bine pregătit să iau decizii informate legate de sustenabilitate.	☐	☐	☐	☐
Am pus în practică ceva din ceea ce am învățat în viața de zi cu zi sau la locul de muncă.	☐	☐	☐	☐
Am discutat sau am împărtășit cu alții ceea ce am învățat.	☐	☐	☐	☐
Am căutat informații suplimentare sau am aprofundat cunoștințele pe această temă.	☐	☐	☐	☐
Această experiență de învățare a avut un impact semnificativ asupra mea.	☐	☐	☐	☐

Întrebări deschise (Formatorii pot selecta 2–3 întrebări deschise dacă timpul este limitat.)

- Care este cea mai importantă schimbare (mică sau mare) pe care această învățare a declanșat-o pentru dumneavoastră?
- Poți descrie o situație concretă în care această experiență de învățare ți-a influențat acțiunile sau gândirea?
- Ce v-a ajutat cel mai mult în aplicarea sau reflectarea asupra a ceea ce ați învățat?
- Ce obstacole, dacă au existat, au îngreunat aplicarea acestui proces de învățare?
- Ce fel de urmărire sau sprijin ar contribui la consolidarea impactului acestei experiențe de învățare?

Instrumentul 7.2 – Formular de monitorizare a impactului profesorului/formatorului/facilitatorului

Acest formular îi ajută pe educatori și facilitatori să reflecteze asupra **impactului observat și emergent**, bazându-se pe feedback-ul cursanților, interacțiunea și judecata profesională. Poate fi completat individual sau colectiv, ca parte a unei ședințe de debriefing sau de evaluare.

	Deloc	Într-o măsură foarte mică	În mare măsură	Într-o măsură excelentă
Cursanții au demonstrat o înțelegere sporită a temei sustenabilității.	☐	☐	☐	☐
Cursanții au abordat conținutul în mod critic, în loc să îl primească pasiv.	☐	☐	☐	☐
Cursanții au reușit să coreleze conținutul învățat cu situații din viața reală sau cu contextul local.	☐	☐	☐	☐
Cursanții au demonstrat o încredere sporită în exprimarea ideilor sau opiniilor.	☐	☐	☐	☐
Obiectivele de învățare au fost atinse la un nivel adecvat pentru grupul țintă.	☐	☐	☐	☐
Cursanții și-au exprimat intenția de a-și schimba comportamentele sau practicile.	☐	☐	☐	☐
Cursanții au împărtășit experiențe personale sau reflecții legate de sustenabilitate.	☐	☐	☐	☐
Cursanții au inițiat discuții sau acțiuni care au depășit cadrul activităților planificate.	☐	☐	☐	☐
În ansamblu, inițiativa de învățare a generat un impact semnificativ asupra procesului de învățare.	☐	☐	☐	☐

Întrebări deschise (Formatorii pot folosi aceste întrebări pentru reflecție individuală sau discuții de grup.)

- Ce forme de impact au fost cele mai vizibile în rândul cursanților (cunoștințe, abilități, atitudini, comportamente)?
- Ce dovezi concrete susțin evaluarea dvs. privind impactul (de exemplu, discuții, sarcini, acțiuni)?
- Au existat diferențe de impact între profilurile sau grupurile de cursanți? Dacă da, de ce?
- Ce rezultate neașteptate sau neintenționate au apărut în timpul sau după activitatea de învățare?
- Ce ajustări ale proiectării sau facilitării procesului de învățare ar putea spori impactul în viitor?

Instrumentul 9:

Jurnalul de reflecție al facilitatorului

Jurnalul de reflecție al facilitatorului este conceput pentru a sprijini formatorii, educatorii și facilitatorii în reflectarea sistematică asupra experienței lor de învățare ca practicieni, imediat după finalizarea unui program de învățare, a unui modul sau a unei serii de sesiuni. În timp ce instrumentele de feedback și de monitorizare a impactului se concentrează pe cursanți și rezultate, acest instrument se concentrează pe perspectiva profesională a facilitatorului.

În învățarea bazată pe comunitate și orientată spre sustenabilitate, facilitatorii joacă un rol esențial nu doar în transmiterea conținutului, ci și în modelarea participării, a dialogului și a creării de sens. Consemnarea reflecțiilor la scurt timp după desfășurarea activității ajută la asigurarea faptului că perspectivele, provocările și ideile de îmbunătățire nu se pierd, ci contribuie la învățarea profesională continuă și la calitatea programului.

Acest instrument este conceput în mod intenționat ca un jurnal de reflecție, nu ca un formular de evaluare. Nu există răspunsuri corecte sau greșite. Facilitatorii sunt încurajați să fie sinceri, specifici și reflexivi, concentrându-se pe ceea ce s-a întâmplat de fapt în practică, mai degrabă decât pe ceea ce a fost planificat. Înregistrările pot fi scurte sau detaliate, în funcție de timp și de preferințe.

Experiența generală

Cum ați descrie experiența dvs. generală în calitate de facilitator al acestui program?

Luați în considerare nivelul dvs. de confort, încredere, energie și implicare pe parcursul desfășurării programului.

Întrebări orientative:

- În ce momente v-ați simțit cel mai încrezător sau plin de energie în calitate de facilitator?
- Au existat momente în care v-ați simțit nesigur, suprasolicitat sau mai puțin confortabil? De ce?
- Cum a evoluat propria dvs. mentalitate sau starea emoțională pe parcursul programului?

Alinierea între proiect și realitate

În ce măsură s-a desfășurat programul conform planului și în ce privințe realitatea a diferit de proiectul inițial?

Reflecțați asupra schimbărilor neașteptate, adaptărilor făcute sau ipotezelor care au fost contestate.

Întrebări orientative:

- Care elemente ale programului au funcționat exact așa cum era de așteptat și care nu?
- Ce ipoteze ați avut în etapa de proiectare care au fost contestate în timpul derulării?
- Cum au afectat aceste diferențe experiența de învățare, pozitiv sau negativ?

Implicarea cursanților

Cum s-au implicat participanții în activitățile de învățare?

Gândiți-vă la nivelurile de participare, interacțiune, motivație și la momentele de implicare puternică sau slabă.

Întrebări orientative:

- Care activități au generat cel mai ridicat nivel de participare sau de discuție?
- Au existat momente în care implicarea a scăzut? Ce ar putea explica acest lucru?
- Cum s-au implicat diferit profilurile diferite ale cursanților (medii de proveniență, niveluri de încredere, roluri)?

Rezultatele învățării în practică

Care rezultate ale învățării au fost atinse cel mai clar și care au fost mai puțin evidente?

Bazați-vă reflecția pe observații, discuții, sarcini sau comportamentul participanților.

Întrebări orientative:

- Ce semne concrete au sugerat că anumite rezultate ale învățării au fost atinse?
- Care rezultate au fost mai greu de observat sau de evaluat în practică? De ce?
- Au existat rezultate care au apărut în mod neașteptat, dincolo de cele planificate inițial?

Strategii de facilitare

Care abordări sau metode de facilitare au funcționat deosebit de bine și de ce?

Reflecțați asupra tehnicilor, activităților sau momentelor care au sprijinit învățarea și dialogul.

Întrebări orientative:

- Care tehnici de facilitare vi s-au părut cele mai eficiente în cazul acestui grup?
- Cum a influențat stilul dvs. de facilitare participarea și interacțiunea?
- Au existat metode pe care le-ați folosi cu mai multă încredere în programele viitoare?

Provocări și momente dificile

Ce provocări, constrângeri sau momente dificile ați întâmpinat în timpul prezentării?

Luați în considerare gestionarea timpului, dinamica grupului, dificultatea conținutului sau factorii externi.

Întrebări orientative:

- Care a fost momentul cel mai dificil din timpul programului și de ce?
- Cum ați reacționat la această provocare în acel moment?
- Privind înapoi, ați reacționa diferit dacă aceeași situație s-ar repeta?

Adaptare și capacitate de reacție

Cum ți-ai adaptat modul de facilitare în funcție de nevoile participanților sau de situațiile care au apărut?

Reflecțați asupra flexibilității, improvizației și luării deciziilor în timpul programului.

Întrebări orientative:

- Ce ajustări ați făcut în timpul desfășurării programului și ce le-a determinat?
- Cât de confortabil v-ați simțit făcând adaptări în timp real?
- Ce v-au învățat aceste momente despre flexibilitatea în facilitare?

Sustenabilitate și relevanță în viața reală

Cât de eficient a reușit programul să conecteze conceptele de sustenabilitate cu contextele din viața reală ale participanților?

Luați în considerare exemplele utilizate, discuțiile generate și relevanța percepută.

Întrebări orientative:

- Ce exemple sau discuții au contribuit la concretizarea conceptelor de sustenabilitate?
- Cum au corelat participanții conținutul de învățare cu propriile contexte sau experiențe?
- Au existat oportunități ratate de a consolida relevanța pentru viața reală?

Învățarea personală ca facilitator

Ce ați învățat din această experiență despre propria practică de facilitare?

Reflecțați asupra noilor perspective, abilități sau domenii în care ați dori să vă dezvoltați în continuare.

Întrebări orientative:

- Ce a revelat această experiență despre punctele tale forte ca facilitator?
- Ce aspecte ale practicii tale ai dori să dezvolți în continuare?
- Acest program ți-a schimbat modul în care îți percepi rolul de educator sau facilitator?

Ideii de îmbunătățire și pași următori

Dacă ar fi să susții din nou acest program, ce ai păstra, ce ai schimba sau ce ai îmbunătăți?

Gândeți-vă la conținut, structură, metode, ritm sau sprijinul necesar.

Întrebări orientative:

- Ce elemente ați păstra cu siguranță neschimbate și de ce?
- Ce ați modifica pentru a îmbunătăți implicarea cursanților sau impactul?
- Ce sprijin, resurse sau pregătire v-ar ajuta să livrați programul mai eficient?

Alte considerații

Care este o idee sau o lecție cheie din această experiență pe care doriți să o aplicați în activitățile de învățare viitoare?

Întrebări orientative:

- Ce v-a învățat acest program despre învățare, facilitare sau educația pentru dezvoltare durabilă?
- Cum ar putea această perspectivă să vă influențeze practica viitoare?
- Care este o schimbare concretă pe care doriți să o faceți ca urmare a acestei experiențe?